

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego. Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę pocztową i koszt ekspedycji wynosi: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera ani w Warszawie, ani na prowincji przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy kop. 3.

Dziś: Izydora Oracza i Antonina B.
Niedziela: Mamerta Biskupa.
Poniedziałek: Pankracego M.
Wtorek: Serwacego Biskupa.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-jej w południe.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 16.
Zachód " " " 7 " 38
Długość dnia godzin 15 minut " 22.
Przybyło " " " 7 " 44.

Wschód księżycy o godzinie 7 minut 1 w.
Zachód " " " 8 " 25 r.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 6 cali 3.

Sroda: Bonifacego M.
Czwartek: Zofji z trzema córkami.
Piątek: Jana Nepomucena.
Sobota: Paschalisa Wyzn.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczone nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska № 18.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-jej rano.

KALENDARZ.

Zgromadzenia: Ogólne zebranie zjednoczonych szweców warszawskich. (Lokal spółki, Miodowa 6—godzina 5 po południu.)

Widowiska: Teatr wielki: „Violetta“ (występ p. Filippi-Myszugi i panny Matuszyńskiej);— Teatr rozmaitości: „Rodzina Fourchambault“;— Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Co to za głowa!“. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Wystawa kucharska.

Wystawa kucharska, zaprojektowana przez Towarzystwo dobroczynności warszawskie, bliską jest urzeczywistnienia.

Wczorajsze posiedzenie jej komitetu wykonawczego uczyniło stanowczy krok naprzód, ustanawiając termin i miejsce urządzenia wystawy.

Sesja ta odbyła się pod przewodnictwem hr. Walewskiego w sali Towarzystwa dobroczynności, wobec 14-tu członków.

W tej chwili możemy zakomunikować następujące o wystawie szczegóły.

Będzie ona trwać przez dni cztery, począwszy od dnia 14—17-go czerwca r. b.

Administrację wystawową ma sprawować komitet złożony z 12-tu członków, zaopatrzonych w specjalne znaki z napisem „komitet wystawy kucharskiej“.

Program wystawy obejmuje 6 działów.

W I-ym znajdują pomieszczenie: konserwy rozmaite, ciasto słodkie, wyroby cukiernicze, herbata, kawa, musztarda, wyroby mączne, pieczywo, zastawy stołowe.

Dział II-gi obejmuje: przedmioty gastronomiczne i kulinarne, przy czem każdy wystawca wymieni tu nazwisko pierwszych kucharzy i ich pomocników, dalej urządzenia stołowe, obiady zwyczajne, aczty

weselne, śniadania, obiady w stanie surowym, które w dniu ostatnim wystawy będą ugotowane i rozdane zwiedzającym, bielizna stołowa, serwisy, kwiaty, szkła, porcelana.

W dziale III-im wystawione będą: owoce, jarzyny, wędliny, sery, octy, zwierzyzna, ptactwo, nabiał, mięso, ryby.

W dziale IV-ym zostaną ulokowane: wina, piwa, wódki, likiery, wody sodowe i musujące.

Dział V-ty zawierać ma: sprzęty i maszyny kuchenne, piernicze, tarki, wagi, kuchnie angielskie, lodownie pokojowe.

Wreszcie do działu VI-go zakwalifikowano: cenniki jada, win, menus, rejestra i książki kuchenne.

Taki jest program przyszłej wystawy kucharskiej.

Dotąd złożyło deklaracje około 40-ty wystawców.

Sumy zadeklarowane mają być od nich ściągnięte w ciągu dni 8 iu od daty dzisiejszej.

Wszystko! zapowiada powodzenie wystawie — szkoda tylko, iż nieporozumienia w kole kucharzy, których produkta mają przecież nadawać ton wystawie, uwieńczyły się cofnięciem kilku deklaracji...

Obecnie w dziale kucharskim figuruje tylko jeden p. Lisiecki ze Skierniewic!

Mamy wszakże nadzieję, iż wkrótce luka ta się zapełni i wszystkie działy programu przedstawia się z pożądaną okazałością.

K. W.

Z sali sądowej.

W dniu wczorajszym w drugim wydziale karnym tutejszego sądu okręgowego roztrząsane były dwie interesujące sprawy.

W pierwszej oskarżonymi byli b. pisarz z kancelarii sędziego pokoju VIII rewiru m. Warszawy G. i syn znanego tutejszego kupca p. S.; pierwszy o wykradzenie z kancelarii z pod klucza akt osądzonej już a tyżającej się drugiego sprawy, drugi jako intelektualny sprawca przestępstwa (przew. odnośnie

do G. przez art. 303 k. k.), pod wpływem namowy którego działał G.

Szczegóły sprawy, wedle danych śledztwa pierwiastkowego, na których opartym został akt oskarżenia, przedstawiają się w krótkich zarysach jak następuje:

P. S. kilka miesięcy temu oskarżony będąc o przestępstwo policyjne, a mianowicie naruszenie spokoju publicznego, skazany został przez sędziego pokoju VIII-go rewiru na dwa tygodnie aresztu. Przed uprawomocnieniem wyroku, gdy już przez p. S. została założona od wyroku apelacja do zjazdu, w kancelarii sędziego pokoju odkryto brak akt odnośnej sprawy. W rezultacie przeprowadzonego w kancelarii śledztwa, jeden z pisarzy t. z. z wolnego najmu przyznał się przed sekretarzem sędziego, iż on to sprawę ową wykradł z pod zamknięcia z szuflady stołu kolegi, do której nadawał się klucz przezeń posiadany i, działając wciąż pod wpływem namowy S., oddał akta ostatniemu, za co otrzymał pewną kwotę pieniędzy, około 20 rs.

W następstwie tego zeznania sekretarz sędziego wraz z G. udali się do S., celem wydostania napowrót akt sprawy i spotkawszy S. na ulicy zaczęli nań o to nalegać. Lecz ten odmówił wydania akt, twierząc, iż takowe zostały zniszczone i prosząc zarazem, aby z tego nie robiono użytku i nie gubiono G., a sprawę wznowiono. Według zeznań świadków, S. kilkakrotnie przychodził do kancelarii i o czemś po cichu rozmawiał z G. Na tych danych mniej więcej oparty został akt oskarżenia.

Podsądny G. (młody, osiemnastoletni chłopak) z płaczem powtórzył przed sądem swoje zeznanie, nadmieniając wszakże, iż akta sprawy oddał jakoby S. tylko do przejrzania w celu wyciągnięcia z nich danych do apelacji, gdyż adwokat ostatniego dla braku czasu nie mógł tego dopełnić osobiście. Zrobił zaś to podsądny, jak twierdził, w zaufaniu i dobrej wierze, sądząc, że mu akta w całości zostaną zwrócone. Pewną pieniężną kwotę otrzymał od S., jak twierdzi, jedynie tytułem wynagrodzenia za tę grzeczność i ułatwienie.

Podsądny S. przedstawiał przebieg rzeczy w zu-

gdyż tuby są tak zbudowane, iż wagony mogą się w nich posuwać tylko w jednym kierunku, do podróży zatem powrotnej służy osobna tuba komunikacyjna.

Nie ma też konduktorów sprawdzających bilety i nie ma biletów wogóle. Każdy podróżny jedzie dokąd chce, składając tylko przy wejściu na dworzec markę pasażerską, kosztującą jednego franka i dającą prawo do odbycia nawet najdalszej podróży. Marki takie nawet ludzie najmniej zamożni noszą zawsze przy sobie, nikt bowiem nie wie, kiedy mu może wypaść potrzeba przejechania się o kilkadziesiąt lub kilkaset mil, albo nawet na drugą stronę oceanu, gdyż istnieją także tuby podmorskie.

Świeżo w r. 1943-im ukończono pierwszą taką tubę transatlantycką, a obecnie powstał już projekt zbudowania tuby pod oceanem Spokojnym z Pekiu do San-Francisco.

Jedną z ważnych dogodności tub komunikacyjnych stanowi to, że w nich nigdy nie ma przepełnienia pasażerów. Pociągi kursują zbyt często, żeby mogły być natłoczone, każdy pasażer ma zatem wszelką wygodę i swobodę.

Mimo to, nawet przy bardzo niskiej opłacie przewozowej, kompanje robią świetne interesy, gdyż siła poruszająca, pochodząca z niemożliwych do wyczerpania rezerwoarów elektryczności rozlanej we wszechświecie oraz specjalnej ziemskiej siły wiatru i gromadzona w udoskonalonych akumulatorach, prawie nie kosztuje.

Podróżny musi tylko pilnować się podczas przechadzek po wagonach, ażeby nie znalazł się w wagonie, który się odczepia na jednej ze stacyj pośrednich, jeżeli ma zamiar jechać dalej, gdyż w takim razie naraziłby się na nieprzyjemność stracenia kil-

WIEK XX-ty.

(Według A. Robidy, skondensował O—n.)

(Dalszy ciąg)

XI.

Jakkolwiek ludzie wiecznie niezadowoleni i nigdy niemogący poprzestać na tem co jest, tylko nieustannie marzący o czemś lepszym i doskonalszym, zarzucają tubom komunikacyjnym ślimaczą powolność, bezstronnie jednak sądząc, niepodobna zaprzeczyć, iż są one jednym z najpiękniejszych i najwspanialszych wynalazków dwudziestego stulecia.

Ileż to czasu potrzeba było jeszcze w końcu zeszłego wieku na podróż z Paryża do Madrytu!... Nieszczęśliwi ojeowie i dziadowie nasi cały dzień i całą noc musieli spędzać w wagonie i to się jeszcze nazywało pociągiem pośpiesznym, kurjerskim, albo nawet „błyskawicznym“.

Czyliż te śmieszne nazwy, wyjęte chyba z dykejonarza wyścigowego zółwi, nie były oczywistą ironją?... Piękna mi błyskawica, która przebiega za ledwie 36 do 40 kilometrów na godzinę!

Dzisiaj podróż z Paryża do Madrytu pociągiem tubowym zwyczajnym odbywa się w ciągu półtorej godziny, a pośpiesznym w trzy kwadransy!

Już aeronautyka daleko w tyle pozostawiła nędzne próbki komunikacji pośpiesznej, znane pod nazwą kolei żelaznych, ale dopiero tuby dały nam szybkość, wobec której największy pośpiech żegluga powietrznej jest pełzaniem robaka w stosunku do lotu gołębia.

Tubami przebywa się 33 $\frac{1}{3}$ kilometra w ciągu minuty. Gdyby jedną wielką tubą komunikacyjną

opasać równik ziemski, możnaby w ciągu pięciu dni i nocy odbyć sześciokrotną podróż około świata! Pociąg tubowy obiegłby ziemię prędzej niż ją samo słońce w swym ruchu pozornym obiega...

I to jednakże dzisiaj niektórym malkontentom nie wystarcza i tej odrobiny czasu na podróże żalują! Ha! naprawdę ludziom trudno dogodzić!

Naszem zdaniem, nim się coś doskonalszego wynajdzie, należy nie być wymagającym i uznać tuby komunikacyjnej, przynajmniej tymczasowo, za doskonałość.

Czyliż bowiem któryś z wynalazek wieków dawniejszych może pod względem prostoty pomysłu iść z tubami w porównanie?... Niezawodnie żaden!...

Pociągi tubowe odbywają całą drogę w rurach metalowych hermetycznie zamkniętych. Powietrze wypompowane za pomocą potężnych machin pneumatycznych, przy współdziałaniu elektryczności, przerzuca długi szereg wagonów formy cylindrycznej prawie w mgnieniu oka z jednego końca rury na drugi.

Specjalne, automatycznie działające przyrządy, umieszczone wewnątrz wagonów, niszczą zepsute oddychaniem powietrze i wyrabiają nowe, chemicznie czyste.

Temperatura w tubach zawsze panuje jednakowa, a elektryczność oświetla je światłem dziennym.

Wagony tak są z sobą połączone za pomocą śrub, że w chwili przybycia na stację, te, które mają się pozostać odczepiają się same i pociąg pędzi dalej, nie tracąc ani źdźbła siły i ani chwili czasu na zatrzymywanie się, albo zwalnianie i przyspieszanie biegu.

Wypadki takie, jak wykolejenie, wypadnięcie kogoś z wagonu i t. p. są wprost niemożliwe, a spotkanie się pociągów nigdy miejsca mieć nie może,

pełnie innym światle. G. miał przyjść do niego do sklepu z aktami i poprosiwszy o rozmowę na osobności, zaproponował kupno przyniesionych z sobą akt. Gdy S. niezbyt sobie ważąc następstwa zapadłego wyroku, propozycji nie przyjął, G. w rozpaczy, iż kradzież daremnie spełniona odkryje się i że zostanie tym sposobem zgubiony, nie chcąc już z aktami powracać, wrzucił takowe w ogień do pieca w obecności S., poczem prosił ostatniego, by miał wzgląd na przykre położenie w jakie się dla S. postawił i udzielił mu jakie wynagrodzenie. S., tknięty litością, wyjąwszy rs. 10 dał takowe G. i następnie razy parę po odkryciu już przestępstwa z podobnej jak wtedy pobudki wspomagał G. kwotą kilku rubli. Do przestępstwa S. wcale ręki nie przykładał, ani w spełnieniu go nie mógł mieć interesu żadnego, wobec nieznacznej kary mu grożącej i prawie pewnością uwolnienia się od niej w apelacyjnej instancji.

Zeznania świadków w śledztwie głównem potwierdziły po większej części dane aktu oskarżenia, przyczem zwierzchnicy i koledzy podsądnego G., wydali o nim nader pochlebną opinię.

Świadkowie znów obrony twierdzili, iż G. znany był z dość swobodnego życia i skłonności do pohulańek, stwierdzili również znaczną część faktów z opowiadania S., przez okoliczności samego faktu przestępstwa, które się odbyło w cztery oczy.

Prokurator odnośnie do S., wobec małej wagi przestępstwa samego i jego skutków i fałszywego motywu dla ostatniego, gdyż S. działał pod wpływem ambicji, pragnąc się uwolnić od upokarzającej wobec rodziny i znajomych kary — a odnośnie do G. wobec równie dość łagodzących okoliczności — zażądał dla obu kary wedle możliwie niskiej normy.

Po wysłuchaniu obrońcy G. (pom. adv. p. Urbanowicza), który żądał uwolnienia swojego klienta i obrońcy S. (adv. p. Szymańskiego), który w swojej obronie opierał się na zupełnym braku motywu u klienta do spełnienia przestępstwa i starał się wykazać na zasadzie zeznań świadków zepsucie podsądnego G. i materialny interes płynący z przestępstwa dla ostatniego, sąd wyniósł wyrok skazujący G. na 4 a S. na 8 miesięcy więzienia t. j. prawie do połowy normy postawionej przez prokuratora.

W drugiej sprawie oskarżonymi byli F. i J. o rozmyślny i za uprzednim porozumieniem zbyt sfałszowanego papieru stemplowego na sumę kilkuset rubli.

Akt oskarżenia opierał się głównie na fakcie sprzedaży kilkunastu egzemplarzy takowego rozmaitej ceny, w kancelarji rejenta Landau, pomocnikowi ostatniego.

Podsądni tłumaczyli się obaj, iż działali w dobrej wierze, nie podejrzewając sfałszowania papieru, otrzymawszy papier ten do sprzedaży, i że dowiedzieli się o jego sfałszowaniu dopiero po zbadaniu papieru i odkryciu przestępstwa przez rejenta.

Papier ów podsądny F., znany rejentem jako pośrednik w rozmaitego rodzaju tranzakcjach, otrzymał, a czasem nawet kilkunastu minut w oczekiwaniu na pociąg następnym.

Inną jeszcze niedogodność tub komunikacyjnych stanowi to, że podróżni nie mogą w przejeździe obserwować okolicy, ale temu już myślą zaradzić pomysłowi inżynierowie XX-go stulecia, przez zastąpienie tub metalowych tubami ze szkła hartowanego.

Projekt ten, dość już dawno podany, wymaga według ścisłych obliczeń 25 miliardów kapitału, który będzie zebrany przez wypuszczenie ówierć miliona akcyj po 100.000 fr. każda.

Helena wsiadła na pociąg na stacji południowej, jednej z najbardziej ożywionych w Paryżu i zajęła od razu miejsce w wagonie cylindrycznym, przeznaczonym do Bordeaux.

W chwilę potem uczuła, że cylindry zaczynają się poruszać i wchodzić do tuby, co jest manipulacją nader skomplikowaną, ale nie zabierającą więcej nad półtorej minuty czasu.

Zaraz potem bohaterka nasza zauważyła, albo raczej odgadła, iż siła elektryczna zaczęła działać i że pociąg już jest w ruchu, który bez względu na wszelkie spadki i łuki, jakimi wije się tuba, jest tak równym i jednostajnym, iż podróżni mogą się zaledwie domyślać, że nie stoją w miejscu.

Gdy pociąg unoszący naszą bohaterkę zbliżał się już do Bordeaux, podróżni ulegli wypadkowi, najprzykrzejszemu jaki zdarzyć się może w komunikacji tubowej.

Z powodu przypadkowego użycia cokolwiek za małej siły przy puszczeniu w bieg pociągu, został on doścignięty i uderzony z tyłu przez wyprawiony w kilkanaście minut później pociąg pośpieszny...

Była to katastrofa, o której Helena nie miała żadnego pojęcia...

(Dalszy ciąg nastąpi).

mał do sprzedaży od podładnego J., który znowu dostał go od jakiegoś niewykrytego przez śledztwo pierwiastkowe Sofronowicza z Łomży, ten twierdził przed J., iż otrzymał je od jakiegoś urzędnika izby skarbowej, dalsze zaś źródło pochodzenia *corpus delicti* ginie w mroku, w którym figuruje nawet postać jakiegoś kulawego księcia ze wschodu.

Ekspertyza stwierdziła sfałszowanie papieru, dopełnione przez nader zręczne podrobienie znaków i cyfr papieru z niższej ceny na wyższą.

Zeznania świadków nie dały pozytywnych danych na niekorzyść podsądnym, wobec czego sąd wyniósł wyrok obu uniewinniający.

K. L.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Ministerjum finansów delegowało kilku techników w celu obejrzenia przyrządów kontrolujących gorzelnie, poczem poddane być mają próbie nowej konstrukcji przyrządy sprawdzające, przy użyciu których wszelkie nieprawne postąpienia producentów alkoholu wskazywane będą nieomylnie.

— *Praw. wiad.* podaje uchwałę rady państwa w przedmiocie ilości personelu i wydatków dla przewozu poczty na kolei dąbrowskiej. Według nowego rozporządzenia etat normalny na poczty kolejowe z r. 1869-go ma być powiększony o jedną posadę pomocnika zawiadowcy, 9 posad urzędników rozjazdowych i 10 posad oficjalistów pocztowych. Na utrzymanie tych osób przeznaczają się dodatkowo sumę 3,467 rs. 50 kop. na rozjazdy, 1,000 rs. na lokale, 350 rs. na potrzeby kancelaryjne, 490 rs. na opał i światło i 1,050 rs. na reparacje w oddziałach osobowych wagonów pocztowych. Na kosztach podróży urzędnicy mają otrzymywać: za kurs całkowity na linii głównej Iwangród (Dębliu) — Dąbrowa po 2 rs. 60 kop., oficjaliści po 40 kop., a na dystansach kolei między Koluszkami i Bodzechowem pierwszy po 1½ rs., ostatni po 25 kop. W tym celu rada państwa dla pokrycia wydatków powyższych wyznacza sumę 14,257 rs. 50 kop. Na urządzenie zaś całkowite 7-iu wagonów pocztowych asygnuje jednorazowo w r. b. 9,660 rs. Rozporządzenie powyższe uzyskało już zatwierdzenie.

— Departament telegraficzny zawiadamia, iż z powodu zaczynającego się w Druskiennikach, w gubernji grodzieńskiej, sezonu kuracyjnego, otwarta została tamże czasowa stacja telegraficzna dla przyjmowania tak wewnętrznej, jak i międzynarodowej korespondencji.

— P. Benseman, nowomianowany inspektor kolei terespolskiej, zwiedzał w dniu wczorajszym biura i pomieszczenia zarządu tejże drogi, poczem w towarzystwie komisji inspekcyjnej wyjechał na linię.

— Na dziedzińcu ratusza umieszczone zostały modele stolików żelaznych, mających zastąpić stragany na tutejszych rynkach. Stolików tych zamówiono 500, których 320 stanie na placu za Żelazną Bramą, 150 na rynku Starego Miasta i 30 na targu praskim, wprost ulicy Brukowej. Oprócz żelaznych stolików wolno będzie używać do sprzedaży produktów przenośnych składanych straganów, urządzonych podług modelu wystawionego w ratuszu, które z łatwością po zamknięciu targu można będzie przenieść do domu.

— Brzegi Wisły po za ulicą Bednarską, wzdłuż nowoobudowanych bulwarów drewnianych do gmachu wodociągu, są obecnie niwelowane i pokrywane brukiem z kamienia polowego.

— W dniu jutrzejszym nastąpi ma otwarcie wspaniałego tarasu pomarańczarni w łazienkach królewskich.

— W dniu onegdajszym małżonka Głównego naczelnika kraju p. Marja Hurko, zaszczyliła swoją wizytą szpital Dzieciątka Jezus.

— W dniu dzisiejszym na cmentarzu powązkowskim pochowane zostaną zwłoki ś. p. Nikodema Wasilewskiego, sierżanta 4-go pułku piechoty b. wojsk polskich (czwartaka).

— Z teatru i muzyki.

* Ważna dla teatrów naszych sprawa długów ciążyących od lat kilku i tamujących niejednokrotnie bieg instytucji, została podobno przez wyższą władzę rozstrzygnięta.

Długi mianowicie pokryte być mają jednorazową subwencją, którą rząd udzielił pod warunkiem całkowitego odjęcia corocznego subsydjum, które i tak istniałoby tylko przez lat kilka, wynosi bowiem dziś sumę 25,000 rs. zmniejszającą się corocznie o 5,000 rubli.

* Otwarcie teatru Letniego w ogrodzie Saskim nastąpi dopiero pod koniec bieżącego miesiąca. Reżyserja przygotowuje na rozpoczęcie komedję

Bałuckiego „Gęsi i gąski”, z której próby są już w toku.

* Dziś w teatrze Rozmaitości wznowioną będzie czteroaktowa komedja Angiera „Rodzina Fourchambeault”, niegrana od lat czterech.

* P. Broulik, czech, tenor opery wiedeńskiej, angażowany obecnie do Pesztu, nadesłał dyrekcji tutejszych teatrów propozycję szeregu gościnnych występów.

Układy jednak spełzną na niczem, tem więcej, iż p. Br. zażądał 600 zlr. za występ...

* W dalszym ciągu występów swoich p. Myszuga śpiewać ma w operach: „Carmen”, „Marta”, „Bał maskowy” i „Aida”.

* Dyrekcja teatrów nosi się z zamiarem urządzenia w czasie wystawy rolniczej wielkiego koncertu. Do współdziałania oprócz sił teatralnych zaproszony byłby i p. St. Barcewicz, który powróciwszy z artystycznej pielgrzymki pozostanie w Warszawie do jesieni.

* Pamięci czytelników przypominamy zapowiedziany na jutro koncert na rzecz ociemniałych w teatryku Towarzystwa dobroczynności.

Cel koncertu zasługuje na poparcie.

* Sala balowa resursy kupieckiej zamieniła się wczoraj na salę koncertową, na przyjęcie znakomitego gościa, Zofji Menter, która przejeżdżając przez Warszawę, zgodziła się uświetnić wieczór muzyczny urządzony dla członków resursy.

Publiczność zebrała się tłumnie pociągnięta nadto sposobnością usłyszenia p. Myszugi przyjmującego również udział w tym improwizowanym koncercie.

Menter grała wspaniale transkrypcje Liszta „Ave Maria” i „Erlkönig”; w pierwszej czarowała słuchaczy powiewnem traktowaniem figur haftowanych cudownie na tle głównego motywu, w drugiej imponowała potęgą dramatycznej ekspresji wspartej kolosalną techniką nad którą dziś już rozwodzić się nie potrzebujemy.

Nieznana rapsodja Liszta jest zlepkiem z dwóch innych i to zlepkiem nieinteresującym, który jedynie może mieć wartość jako pole do popisu dla wirtuoza, a trzeba być tylko taką wirtuozką, jak Menter, żeby z tej rzeczy suchej wykręsać tak olśniewające efekta.

Szkoda, że znakomita pianistka bawi u nas krótko i że nie wystąpi z własnym, bardziej urozmaiconym koncertem.

P. Myszuga śpiewał dumkę „Szumią jodły” z „Halki”.

Poraz pierwszy od bardzo dawna śpiew usprawiedliwił nazwę tej pieśni.

Była to istotnie dumka, pojęta w charakterze tkliwej, rzewnej tęsknoty, traktowana z uczuciem nie przechodzącem w niepotrzebny patos, śpiewana w nastroju spokojnego, ale niemniej głębokiego smutku.

Artysta znalazł tu sposobność poprowadzenia szerokiego *cantabile*, w którym tak celuje i wycienionawia go subtelnie wszystkimi efektami piana i półgłosu.

Mimo to artystyczne wykończenie pieśni, nie straciła ona na szczerości i na swojskim zakroju, który byłby się jeszcze lepiej uwidatnił, gdyby nie akompanjament rozwlekły bez temperamentu, krępujący śpiewaka w jego rytmicznych intencjach.

Zajmującym był także występ amatorki pani Weychertowej, która odśpiewała arję Haendla „Verdi prati” nietylko zupełnie poprawnie, ale we właściwym stylu zachowaną, z umiejętnością więcej niż dyletantką.

P. Adamowski, młody, zdolny wiolonczelista, ładnie zagrał Serenadę i Tarantellę z koncertu Lindnera.

— Z cyrku.

Wczoraj w arenie p. Cinisellogo przedstawiło się grono rzadkich gości.

Jestto gromadka czerwonoskórych indjan z krwiożerczego i wymierającego dziś już plemienia Sioux, ze stanu Nebraska.

Stolicą ich ziemi, położonej na zachód od rzeki Missuri jest Omaha.

Przybyli do nas goście, z których niejeden, dopóki żył swobodą stepów, sporo zapewne swym to porem rozplątał czaszek ludzkich, leżąc w swem gronie mężczyzn, kobiety i dzieci.

Popisują się oni śpiewem i tańcem: śpiew to głuchy, czasem tylko wrzaskliwym wydobywający się tonem.

Taniec polega na monotonnem skakaniu w około obozowiska przy odgłosie potężnego bębna.

Zwraca na siebie uwagę poważny naczelnik rodu, znany i głośny w ojczyźnie swej pod imieniem Mun-thu-no-ba.

Są w czerwonoskórców gronie także dwie wcale stosunkowo ładne dziewczęta, tańczące z powagą i stylem *sui generis*.

TELEGRAMY „KURJERA WARSZAWSKIEGO“

(Otrzymane wczoraj po zamknięciu numeru.)

Wiedeń 9-go maja.

W radzie ministrów sprawę upaństwowienia kolei północnej Ferdynanda najgoręcej popierał minister handlu baren Pino; musiał poddać się wszakże uchwale większości i zawrzeć wiadomy układ. Dlatego Pino nie broni umowy przed komisją. Rząd zadowolony jest z jednomyślnych uchwał wszystkich klubów, tudzież komisji kolejowej, ponieważ ma silną podstawę i rozwiązane ręce. Wobec solidarnego wystąpienia wszystkich stronnictw izby w interesie państwa i ludności, towarzystwo kolejowe musi ustąpić, widząc, że inaczej przyszłoby do objęcia kolei w zarząd państwa. Na znak zgody panującej pomiędzy klubami przewodniczącym komisji kolejowej wybranym został na wniosek dep. Jaworskiego przewodzca lewicy dep. Herbst.

Wiedeń 9-go maja.

Radzie państwa przedłożonem zostało sprawozdanie komisji o szóstym dziale ustawy przemysłowej. Rozprawy nad tym przedmiotem odbędą się prawdopodobnie przed zamknięciem wiosennej sesji rady państwa. Dział ten, najważniejszy z punktu widzenia socjalnego, zawiera następujące przepisy: stosunek służbowy pomiędzy robotnikami i pryncypałami jest dobrowolnym. Normalny dzień pracy liczy godzin jedenaście; podczas pracy musi nastąpić półtoragodzinną przerwą, celem wypoczynku. W niedzielę nie ma roboty; uwolnienie od tego przepisu należy do ministerstwa. Wypłata musi być tygodniową, wypowiedzenie dwutygodniowe. Na rachunek płacy mogą być dawane artykuły żywności po cenie nabycia; przymus nabywania w pewnych sklepach nie jest dozwolonym. Robotnik musi posiadać książkę służbową, wydaną przez gminę w miejscu fabryki. Bez świadectw uwolnienia nie wolno robotnika przyjmować; w danym razie odpowiada pryncypał za szkody. Pryncypałowie, nienależący do żadnego stowarzyszenia, obowiązani są urządzić przy fabryce kasę zaopatrzenia dla chorych z udziałem wkładek robotniczych. Dzieci do lat 14 nie wolno zatrudniać w fabrykach; dzieci do lat 16, tudzież kobiet nie wolno zatrudniać w nocy. Terminowanie w rękodzielnach nie może trwać krócej, jak lat 2, ani dłużej, jak lat 4, w fabrykach najwyżej 3 lata. Pryncypał wydaje świadectwa zachowania się, nauki i wyzwolenia.

Berlin 9-go maja.

Podczas rozpraw nad ustawą przeciw socjalistom w parlamencie niemieckim, zabrał głos dzisiaj książę Bismark. Oświadcza on, że w r. 1881-ym za zgodą cesarza proponowane były ze strony Niemiec międzynarodowe rokowania o przedsięwzięcie wspólnych kroków przeciw zbrodniczym knowaniom i zamachom anarchistów. Wszakże tylko Rosja oświadczyła gotowość do wejścia w rokowania nad tym przedmiotem, podczas, gdy Anglja i Francja odpowiedziały odmownie, Austria zaś wycofała się z całej sprawy, uznając drogę wskazaną za niepraktyczną. Następnie książę Bismark krytykuje proponowany przez lewicę parlamentu projekt zawarcia odnośnego układu pomiędzy Rosją i Niemcami. Stosunki społeczne i robotnicze obu państw przedstawiają się rdzennie inaczej, tak, że oparcie akeji na wspólnej podstawie nie prowadziłoby do celu i natrafiło na sprzeczne interesa. W Rosji stan robotniczy jest względnie wolnym od trosk materialnych i tak gorąco przywiązany do swojego monarchy, że robotnik tamtejszy, każdego nihilistę chętnieby własną dłońią sprzątnął ze świata. Nihilizm w Rosji jest następstwem hiperprodukcji niedouczonych jednostek, które nie przetrawiwszy połowicznej wiedzy, zuchwale rzucają się na prawny porządek bez zrozumienia jego istoty i przeznaczenia społecznego. Natomiast w Niemczech cały stan robotniczy zarażonym jest mniej więcej secjalizmem. Środki przeciwdziałania muszą być przeto odmienne tu i tam. Książę Bismark, uznając w jednym z dalszych ustępów swojego przemówienia wyraznie

„prawo do pracy” kończy oświadczeniem kategorycznym: Jeżeli parlament odrzuci przedłożony sobie projekt przedłużenia na dalszych lat dwa ustaw wyjątkowych przeciw socjalistom, zostanie niezwłocznie rozwiązany.

Haga 9-go maja.

Toczy się nader żywa korespondencja rządu tutejszego z gabinetami interesowanemi nad rzeką Kongo.

Haga 9-go maja.

Rząd odmówił związkowi socjalno-demokratycznemu uznania go za osobę prawną, ponieważ tendencje związku są naganne i wykraczają przeciw ustawom państwa.

Paryż 9-go maja.

Wskutek zażaleń rządu madryckiego, popartych przez prezydenta Grévy, prezes gabinetu wydał rozkaz podwojenia straży żandarmskiej i cłowej na granicy hiszpańskiej. Załoga w Bajonnie otrzymała rozkaz pogotowia wojennego na wypadek potrzeby rozciągnięcia kordonu.

Paryż 9-go maja.

Konsul francuski w Tangerze, Ordega, przybywa na dwa tygodnie do Paryża, celem otrzymania instrukcji w sprawie sporu z Marokiem o złożenie z urzędu gubernatora Wasanu. Rząd francuski usiłuje nakłonić Hiszpanję do wspólnego wystąpienia przeciw sułtanowi marokańskiemu.

Londyn 9-go maja.

W łonie gabinetu ścierają się zdania co do przyjęcia propozycji Waddingtona o potrójnej kontroli angielsko-francusko-włoskiej nad finansami i sądownictwem egipskiem. Gladstone i Baring przemawiają za przyjęciem, lord Derby i Chamberlain przeciw.

Konstantynopol 9-go maja.

Achbar donosi: Ulemowie Medyny posłali małym chorągiew zwycięzcy wraz z powinszowaniami.

(Otrzymane w nocy.)

Berlin 9-go maja.

Przybył tu incognito książę bułgarski

Łódź 9-go maja.

Położenie rzeczy w Korosko Dongoli niezadowolające. Mieszkańcy są zaniepokojeni. Zamierzono posłać tam wojska egipskie, w celu wzmocnienia słabych tamtejszych garnizonów.

Londyn 9-go maja.

Z Szangha donoszą, iż Li-Hung-Czang wręczy cesarzowej referat, w którym wykazuje konieczność użycia wszelkich środków do bezwzględnego zawarcia pokoju z Francją. Cesarzowa zwołała radę państwa z udziałem księcia Chun, dla narady nad tą kwestją. Rada jednogłośnie oświadczyła się przeciwko zalecanej przez Li-Hung-Czanga polityce.

Sewastopol 9-go maja.

Przybył tu pierwszy parostatek z Marsylii z ładunkiem, przeznaczonym do Moskwy, tym sposobem zawiązuje się bezpośrednia komunikacja między Moskwą a portami morza Śródziemnego przez Sewastopol na Charków.

TELEGRAMY HANDLOWE

Berlin 9-go maja (godz. 6 m. 10).

Uspობienie panujące dosyć dobre. Grze giełdowej podlegające papiery mniej żywo były dziś obracane. Chęć kupna słabsza, a ztąd i mniej korzystne ich kursa. Akeje kredytowe utrzymały się przy podniesionym kursie wczorajszym 540. Rynek wartości kolejowych w zastoju — poniosły one straty kursowe przy usposobieniu coraz bardziej słabszem. Renty obce w ogóle wyżej, przy dobrych obrotach. Rosyjskie w zwyżce dosyć znacznej, szczególnie ostatnia pożyczka konsolidowana. Ruble skorzystały przytem pół marki. Żyto w towarze gotowym nieco drożej, gdy natomiast na dostawę o drobnośćkę taniej oddawane.

Berlin 6-go maja, godz 5 m. — wieczór (notowanie urzędowe giełdy).

Bilety banku rosyjs. w tranz. natychm. 208.40

Weksle na Warszawę 208.05

Weksle na Petersburg krótkoterminowa 207.50

W ogóle indjanie ci, nigdy dotąd w Europie nie widziani, stanowią ciekawy dla nas fenomen etnograficzny.

Ciała ich jest koloru kawowego, pokostowane z lekka na czerwono i fantastyczną ornamentyką przyozdobione.

Stroje przedstawiają także niemalą rozmaitość.

= Krajowe „szansonecistki”.

Podobno pewien pomyslowy przedsiębiorca, zamierza na sezon jesienny zorganizować „trupę polskich szansonecistek” celem zaaklimatyzowania tego żywiołu w jednym z zakładów gastronomicznych.

Nie mamy czego sobie wieszować.

= Z Towarzystwa wioślarskiego.

Towarzystwo wioślarskie wobec bliskiego zajęcia pałacu brühlowskiego, poszukuje dla siebie lokalu zimowego.

Pomiędzy złożonemi ofertami zasługują na znaczenie: propozycja wynajęcia t. z. „Denasów” na Aleksandrji, dalej lokalu „Alhambry” na Miodowej, wreszcie b. pałacyku Frenkla przy ulicy Bieleńskiej.

Kto wie czy ostatni lokal nie okazałby się najpraktyczniejszym?

Towarzystwo otrzymało w tych dniach zaproszenie do współdziałania w regatach klubu rzecznoego w Rydze.

Regaty warszawskie odbędą się w dniu 22-im lub 26 czerwca stosownie do pogody i stanu wody.

= Nowe nabytki.

U jednego z tutejszych archeologów odbyć się ma temi dniami liczne zebranie w celu obejrzenia nowo dokonanych nabytków na polu wiedzy i sztuki.

Zaproszenia dla grona specjalistów już rozesłano.

= Elektryczność na placu Zamkowym.

Od dni kilku w porze wieczornej wprost pałacu „pod blachą” zapalana bywa lampa elektryczna o sile setki świec.

Lampa ta obywa się bez motoru parowego.

= Rozkwit drzew.

Ostatnie dwa dni słoneczne spowodowały nareszcie pełny rozkwit drzew owocowych.

Mimo chłódów kwietniowych drzewa obsypały się nader obfitem kwieciami.

Kasztań zakwitną najdalej w przeciagu tygodnia za to prawdziwych bukietowych kwiatów dotąd jeszcze brak...

= Licentia poetica.

Przy wejściu do pewnego ogródka restauracyjnego znajdujemy następujący czterowiersz:

Jeśli ci miłe zdrowie przyjacieli,
Piżże napitek co ma źródło w chmielu
Nie masz jak czysty i pieniający bawar
Tylko dla chorych istnieje samowar...

Bodaj to gambrynusowa muza!

= „Frajda”.

Pocziwy ludźk warszawski od onegdajszego wieczoru zalega tłumnie pusty plac przed pałacem Brühlowskim.

Przyczyną zbiegowiska jest najzwyczajniejszy czarny kot, który wdrapał się onegdaj wieczorem na wierzchołek drzewa i nie chce ztamtąd zejść...

Wolano nań, potrząsano drzewem, a kocisko uparł się i siedzi ucepiiony do gąlezi!

Jakiś śmiały brukarz wdrapał się na drzewo próbując zepchnąć zwierzę ułamaną gąlezią...

Kot jednak z flegmą wdrapał się wyżej i patrzy spokojnie na tłumy...

Ciekawa rzecz, kto kogo przeczeka, czy kot gąlezi, czy też gapie kota?

= Wypadki. Na Karmelickiej przy nr 7, lokaj dra E.

wyehyliwszy się zanadto z balkonu pierwszego piętra, wypadł na bruk uliczny i złamał rękę oraz zranił się w głowę; nieprzytomnego odwieziono do szpitala ewangelickiego.

Na Elektoralskiej wóz z węglami najechał na Florentynę D., która od uderzenia dyszlem, poniosła ciężkie obrażenia w krzyżu.

NEKROLOGJA.

† W dniu dzisiejszym, jako w bolesną rocznicę śmierci ś. p. Julji z Blummów **Cybulskiej**, odbędzie się żałobne nabożeństwo o godzinie 11-iej zrana, za spokój jej duszy, w kościele św. Józefa Oblubieńca na Krakowskim-Przedmieściu, na które pozostały mąż z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —1581—

† W dniu 11 maja, w niedzielę, o godzinie 9-iej zrana, w kościele powązkowskim odprawione zostaną dwie msze św. za dusze ś. p. Dyonizego **Cichońskiego** i familji, a to św. za dusze ś. p. Dyonizego; o czym nadzór cmentarza z legatu przez tegoż uczynionego; o czym nadzór cmentarza interesowanych zawiadamia. —546—

— W niedzielę, dnia 11 b. m., o godzinie 2 i pół po południu odbędzie się w domu schronienia starców i sierot Izraelskich za wolskimi rogatkami, nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Samsona **Robertsona**, na które pozostała rodzina zaprasza krewnych i przyjaciół. —538—

